

ישראל קורצ'אק
اسرائيل تقرا كورتشاك

ניירות מדברים

מאת: יאנוש קורצ'אק, כתבים כרך ה', עמ' 250-252

תרגום: אורי אורלב

מוזר היה מראה נדדו של הנשיש, שכונה בשם "המשגע הלא מזיק". ערמות גדולות של נירות, חושים, עתונים, מכתבים ורשימות.

- למה אתה אסף את כל הדברים האלה? – שאלו אותו.

הוא מעולם לא השיב על השאלה הזאת.

הצלחתי לרפוש את אמונו.

- אתה רוצה לדעת, אדוני, לשם מה האספים שלי? טוב, אבל אתה צריך ללון אצלי. מה, אינך פוחד שהמשגע יחנק אותך בזלילה? הרי מכנים אותי "משגע", אני יודע – המשגע נרצח. – אבל מה אכפת לי.

בשעה שנקבעה נכנסתי לחדרו של הנשיש החולה. הוא ישב בכרסה בעינים עצומות.

- ערב טוב.

- אל תפריע, אדוני – אמר בזעם

עצאתי בדלת מהסס, בלי לדעת מה עלי לעשות.

- טוב, די בינתיים – אמר בקול רם כעבר רגע. – את כל השאר תספרו לי אחר כך... מה שלומך, אדוני? ... רק רגע, איפה אושיב אותך?

רציתי לשבת על ערמת נירות.

- לא, אסור. אתה לא יכול לעשות כאן כמו בשלך – נזף בי.

הוא שלף ארנז מתחת לשלחו.

- שוב, אדוני, על הכרסה ואני אשב כאן. אני לא רגיל לאורחים... אתה רוצה לדעת למה כל הנירות האלה? ... מיד תבין... עליך לדעת, אדוני, שהנירות האלה מדברים.

- מדברים?

- כן, בדייק, מיד תוכח בכך. קבלתי היום ארבעה מסמכים חדשים: קבלה על משכון, תעודת פטירה, רשימת רהיטים המועדים למכירה פומבית והעתק של חוזה למכירת כפר. עליך לדעת, אדוני, שיש לי ספקים, פקידים. לפעמים הם נתנים לי איזה מסמך, ולפעמים אני קונה או מעתיק אותו. ועכשיו תקשיב: "קבלת משכון מספר 765.28 טבעת עם אבן לשם. תמורתו נתנו שני רובלים. הרבית שלמה במשך שנתים". תראה אדוני.

הוא הראה לי ניר מצהיב, קרוע, מדבק, מכתם.

- ועכשיו תקשיב היטב, אדוני.

ישבתי חמש דקות בדומינה. הנשיש ישב בעינים עצומות.

- שמעתי מה אמר הניר הזה?

- אף מלה.

- מפני שאתה טפש, אדוני. הוא ספר לי את כל ספור המשפחה שהוא שידך לה. לא שמעת איך המספנה היתה חוסקת אצל מפיה כדי לשלם את האחושים ולהציל את המזכרת... אה... מה יש לך בראש, אדוני.

- אבל אני קמשיב לך.

- אקרא לך את המסמך השני. קבלתי אותו משרת בית חולים.

"אנטונינה דרניק, תופרת, ארבעה ילדים, אלמנה. כשהגיעה לבית החולים התלוננה על כאבים בכתף ועל קשיי נשימה. למחרת עלה החם שלה. כאבים במתנים. אישונים מרובים..."

הוא קרא ספור ארוך למדי על מחלתה בלי לפסח על מרשמי תרופות שרשמו הרופאים בשולי הגליון, קרא בתשומת לב, סים בתאריך הפטירה ובחתימת הרופא.

ישראל קורצאק
اسرائيل تقرا كورتشاك

ושוב הרפין את ראשו, עצם את עיניו והקשיב קשב רב לקול הדממה. רשם עגום במיוחד עוררה דמותו השחוחה של הישיש, שבעקבות סטייה לא מסבירת של מוחו פרש את קול נפשו כקולו של הנזיר.

- שמעתי? – שאל.

- שמעתי – השבתי אחרי הסוס של רגע.

- הנה, אתה רואה? עכשו אתה יודע שהנזירות מדברים. קדם לא שמעתי, מפני שצריך להתרגל לזה. רק בנס הגעתי לתגלית הזאת. תחלה רק לחשו, אחר כך כבר דברו בחצי קול, ועכשו ממש בקול רם, כמו בני אדם. אתה מבין, העתונים מדברים בקול רפה יותר, מפני שהם לא ראו בעצמם את מה שהם מספרים. אתה מבין אותי, מה? הטובים ביותר, אתה מבין, הן התעודות עצמן. עליך לקחת את כל הענין על עצמך, אני, אתה מבין, אולי כבר לא אספיק. אתה מבין, צריך לשכלל את כל הענין, להעניק לזה בסיס מדעי. אתה צעיר, יש לך יותר כוחות, וחוצי מזה אותי הם מכנים משוגע. שים לב, אל תזלזל בתגלית הנזירות המדברים. דע לך, שאנשים היו הרבה יותר טובים אם היו לומדים להקשיב למה שהנזירות מדברים.

- באותו אפן עצמו קראנו את רשימת הרהיטים שיעדו למכירה פומבית. מוזר, אבל שמעתי בברור איד הנזיר ספר לי את ספור ענינה של המשפחה האמללה.

- האמינו לי, היה הרבה צדק בדברי הישיש כשטען שהנזירות מדברים.

